

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 170/2024-55

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. 7C/48/2022-236 z 18. mája 2023 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/98/2023-300 z 27. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 1, čl. 19 ods. 1, 2 a 3, čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1, čl. 22 ods. 1 a 2, čl. 23 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 4 ústavy a práv podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 2 ods. 1 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) a čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2010/C 83/01 Úradný vestník Európskej únie) uznesením mestského súdu č. k. 7C/48/2022-236 z 18. mája 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie mestského súdu“) a uznesením krajského súdu č. k. 4Co/98/2023-300 z 27. októbra 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia mestského súdu a krajského súdu zrušiť a žiada, aby ústavný súd

prikázal krajskému súdu, aby vo veci ďalej konal. Sťažovateľka sa domáha i priznania finančného zadosťučinenia 2 000 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa žalobou o ochranu osobnosti domáhala v konaní vedenom pôvodne Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 7C/48/2022 verejného ospravedlnenia a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 50 000 000 eur.

3. Okresný súd uznesením č. k. 7C/48/2022-232 z 24. marca 2023 vyzval sťažovateľku, aby v lehote 15 dní doplnila svoje podanie s poučením, ako má nedostatok odstrániť. Zároveň ju poučil, že ak v stanovenej lehote svoje podanie nedoplní, súd jej podanie v zmysle § 129 ods. 3 Civilného sporového poriadku odmietne. Toto uznesenie bolo sťažovateľke riadne doručené 21. apríla 2023, pričom sťažovateľka v súdom stanovenej lehote a ani do odmietnutia jej podania napadnutým uznesením mestského súdu svoje podanie nedoplnila.

4. Po podaní odvolania sťažovateľkou krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie mestského súdu a tiež rozhodol, že žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania súdu prvej inštancie a odvolacieho konania nepriznáva.

5. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha zrušenia napadnutého uznesenia mestského súdu a napadnutého uznesenia krajského súdu, pričom vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu uvádza, že ide o odmietnutie spravodlivosti a považuje ho za zmätočné a nezákonné.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením mestského súdu a napadnutým uznesením krajského súdu.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením mestského súdu:

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

9. V danom prípade sťažovateľka mala k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie mohla podať odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva,

že proti prvoinštančnému uzneseniu odvolanie podala a rozhodol o ňom krajský súd uznesením č. k. 4Co/98/2023-300 z 27. októbra 2023. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu mestského (predtým okresného) súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu:

10. Ústavou vymedzená právomoc ústavnému súdu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

11. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľka sa v súvislosti s namietaným porušením označených práv napadnutým uznesením krajského súdu obrátila priamo na ústavný súd bez toho, aby proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala dovolanie. V okolnostiach posudzovanej veci ide o rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, keďže ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a sťažovateľka v samotnej ústavnej sťažnosti namieta jeho zmatečnosť a odopretie spravodlivosti.

12. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

13. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

14. Keďže sťažovateľka právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej práv, nevyčerpala a nepreukázala (ani len netvrdila), že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ústavný súd sa meritórne nezaoberal podanou ústavnou sťažnosťou, ktorou namietala porušenie svojich označených práv, ale túto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

15. V tejto súvislosti ústavný súd už za predchádzajúcej právnej úpravy opakovane vyslovil názor, že v prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa následne však odmietnutého dovolacím súdom pre

neprípustnosť je lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (m. m. III. ÚS 674/2014, pozri aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). V súčasnosti uvedené vyplýva priamo z § 124 in fine zákona o ústavnom súde.

16. Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka nepreukázala splnenie zákonnej podmienky byť v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom (§ 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a pripojiť k ústavnej sťažnosti príslušné plnomocenstvo (požiadavka plynúca z § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

17. V tejto súvislosti ústavný súd pre úplnosť uvádza, že sťažovateľka ústavný súd ani nepožiadala o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže je presvedčená, že vzhľadom na dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa v odbore právo a ďalšie kvalifikačné predpoklady právne zastúpenie nepotrebuje. V ústavnej sťažnosti uviedla jej osobné, sociálne a majetkové pomery pre prípad, ak by „*ústavný súd trval na jej právnom zastúpení*“.

18. Vzhľadom na to, že ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti II.1. odmietol pre nedostatok právomoci a v časti II.2. pre neprípustnosť, nezaoberal sa odstraňovaním nedostatku ústavnej sťažnosti v podobe nedostatku právneho zastúpenia advokátom.

19. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu